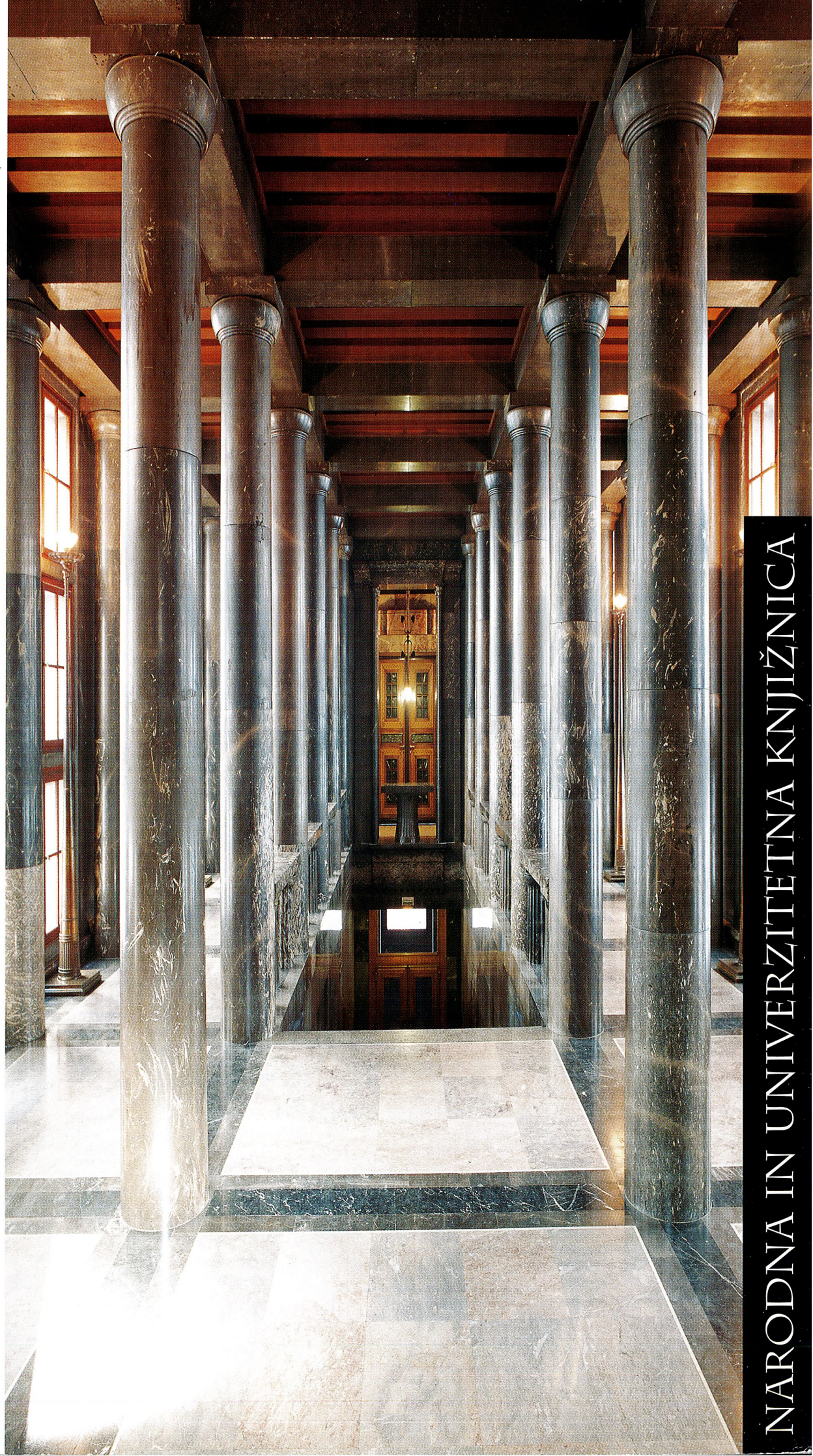

LJUBLJANA

KNJIŽNIČARŠKE NOVICE

3

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

marec 2000

Knjižničarske novice 10(2000)3

ISSN 0353-9237

Izdala in založila: *Narodna in univerzitetna knjižnica*
Turjaška 1
1000 Ljubljana
telefon (061) 2001 176, 2001 110
<http://www.nuk.uni-lj.si/>

Za knjižnico: *mag. Lenart Šetinc*

Odgovorna urednica: *Vilenka Jakac-Bizjak*

Glavna urednica: *Jelka Kastelic*

Uredniški odbor: *dr. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, dr. Maja Žumer*

Naslovnico oblikoval: *Aleksij Kobal*

Fotografija na naslovnici: *Goran Bertok*

Tisk: Tiskarna Pleško, Ljubljana

Naklada: 670 izvodov. Letna naročnina; naročila in odpovedi pošiljajte pisno na naslov uredništva. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Naslov uredništva: NUK, Informacijski center za bibliotekarstvo, za "Knjižničarske novice", Turjaška 1, 1000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah ali po elektronski pošti: jelka.kastelic@nuk.uni-lj.si.

Strokovno posvetovanje
Zveze bibliotekarskih druš-
tev Slovenije
**"TRADICIONALNI MEDIJI IN
SODOBNA
INFORMACIJSKA DRUŽBA"**
Maribor, 11. do 13. oktober
2000

Letošnje posvetovanje Zveze bibliotekarskih društev Slovenije bomo priredili v Mariboru in se bo odvijalo v času med 11. in 13. oktobrom 2000. Tema posvetovanja *"Tradicionalni mediji in sodobna informacijska družba"* je dovolj široka, da bomo lahko z referati in na okroglih mizah predstavili aktualno problematiko, ki se vedno bolj postavlja v ospredje, vendar pa se je včasih premalo zavedamo. Pogoji dela v knjižnicah so se spremenili, zaradi vedno večjega vdora informacijske tehnologije vedno bolj poudarjamo hiter in enostaven dostop informacij, toda ali bo to imelo za posledico, da se bo v naši zavesti zmanjšal pomen tradicionalnih medijev? Z vidika hitrosti, s katero živimo danes, so postali nepraktični, težavni za uporabo, njihovo shranjevanje zahteva veliko prostora, napadajo jih škodljivci, manipulacija z njimi je težka, obrabljajo se in marsikomu se danes že zdi, da je čas, da se umaknejo s prizišča.

Vendar pa je v njih shranjen večtisočleten spomin človeštva, vse naše današnje znanje je osnovano ravno na njih. Kljub velikim izgubam v preteklosti, ko je ravno človek, ta največji škodljivec knjižničnega grada, skušal izbrisati spomin celih narodov, so dokazali, da so trajni in

so sposobni preživeti v času. Zaradi ogromne količine znanja, ki se skriva v njih, so še kako pomembni, kajti še dolgo bo trajalo, preden se bo vse, kar si velja zapomniti in vedeti, dostopno na sodobnih medijih.

S to temo bi radi razgrnili dileme, ki se pojavljajo v sodobnem knjižničarstvu v zvezi s tradicionalnimi mediji, predstavili različne poglede na to problematiko in skupaj skušali poiskati odgovore na odprta vprašanja, ki se nam ob njih postavljajo. Zato vas vabimo k sodelovanju. Prijavo vaših referatov na obrazcu objavljenem v prilogi pričakujemo **do 15. aprila 2000.**

ZAPISNIK

Komisije za katalogizacijo pri ZBDS

Sestanek je bil 16. 2. 2000 v prostorih NUK. *Prisotni:* Zlata Dimec (NUK), Helena Drewry (NUK), Matjaž Hočevár (NUK), Alenka Kanič (NUK), Mateja Ločniškar-Fidler (Knjižnica Bežigrad), Mirko Nidorfer (UKM), Marija Petek (CTK), Majda Ujčič (FF-Oddelek za bibliotekarstvo), Anamarija Valantič (Biblioteka SAZU), Lenka Vevar (Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana), Lidija Wagner (NUK). *Opravičeno odsotni:* Maja Bleiweis (FMF - Oddelek za fiziko), Tadeja Brešar (IZUM).

Dnevni red:

1. Pregled zapisnika prejšnjega sestanka
2. Kadrovske zadeve
3. Obravnava predlogov:
AIK/2000/1/NUK Zemljepisni in drugi kvalifikatorji pri korporativnih značnicah
AIK/2000/2/NUK Vrstni red pri izbiri jezika za korporativno značnico

4. Razno (informacije v zvezi s projektom Priročnika za katalogizacijo itd.)

Ad 1)

Člani komisije so potrdili zapisnik zadnjega sestanka Komisije za katalogizacijo pri ZBDS z dne 24.11.1999.

Ad 2)

V zvezi z 2. sklepom prejšnjega sestanka (z dne 24.11.1999) je Zlata Dimec v pismu IZUM-u k sodelovanju v komisiji povabila tudi predstavnika IZUM-a. Nova članica komisije je postala Tadeja Brešar.

Predsednice komisije še ni potrdilo predsedstvo ZBDS, zato mu bo poslala predlog, da to čimprej uredi.

Ad 3)

Matjaž Hočevar je uvodoma predstavljal predlog (3 točke) za zemljepisne in druge kvalifikatorje pri korporativnih značnicah in predlog vrstnega reda jezikov pri izbiri jezika za korporativno značnico.

Predmet 1. predloga 1. točke je izbira jezika za zemljepisni kvalifikator pri korporacijah v večjezičnem okolju: slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem ter italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji (PPIAK, čl. 157/13-24 in FSCH, čl. 7.5).

Delovno gradivo je bilo med drugim poslano tudi Kseniji Majovski (Narodna in študijska knjižnica, Trst) in Marjeti Domej (Slovenska študijska knjižnica, Celovec). Obe sta v pisnem odgovoru opozorili, da se bodo problemi pojavili pri tistih korporativnih značnicah, kjer je zemljepisno ime tudi del imena korporativne značnice.

- *Sklep:* načelno so se vsi člani komisije s predlogom strinjali, zato so sprejeli sklep, da bosta na večjezičnih področjih potrebni

dve vrsti značnic - za slovensko in za tujejezično področje.

Predmet 2. predloga 1. točke je poenotenje ločila med dvema zemljepisnima kvalifikatorjema na isti ravni v vseh primerih (pri korporacijah in sestankih), tako da upoštevamo ločilo presledek, poševno črto, presledek (/) (FSCH, čl. 7 in čl. 26 c). Če sta kvalifikatorja več kot dva, zabeležimo ime prvega kraja, ki mu sledi "etc" (FSCH, čl. 26c in PPIAK/155/4).

- *Sklep:* 10 članov komisije se je strinjalo s predlagateljevim predlogom, ena članica je bila mnena, da je problem sicer treba postaviti in počakati na odgovor ustrezne mednarodne institucije. Sklep je bil sprejet.

Predmet 3. predloga 1. točke je predlagani seznam splošnih kvalifikatorjev, ki jih dodamo tistim korporacijam, pri katerih iz samega imena ni razvidno, da gre za korporacijo.

- *Sklep:* člani komisije so se pri splošnih kvalifikatorjih odločili za naslednje: *društvo, klub, skupina, center* in *prireditev*, poudarili pa so, da seznam ni zaprt - treba je izbrati ustreznega, izhajajoč iz posamezne publikacije.

Predmet podvprašanja 1. točke je bil, ali je kvalifikator potreben tudi v primeru, če je že v imenu korporacije izraz, ki pove, da gre za skupino, medtem ko področje njenega delovanja (iz zapisanega) ni razvidno.

- *Sklep:* člani komisije so se odločili, da dodaten kvalifikator ni potreben.

Predmet 1. predloga 2. točke je vrstni red jezika pri izbiri za korpora-

tivno značnico (glej PPIAK, čl.153/1 - čl. 19/2).

- *Sklep*: 7 članov komisije se je odločilo za veljavni vrstni red (to-rej za angleščino, francoščino, ruščino, nemščino in druge jeziki z latinično pisavo in nato za jezike v nelatiničnih pisavah, ki jih transliteriramo), eden je bil proti, dva člana pa sta se vzdržala. Člani komisije so se pri isti točki soglasno odločili, da pri posvetovanjih, ki potekajo v Sloveniji (glej PPIAK, čl.156/2) za enotno značnico izberemo slovensko obliko, za ostale pa izdelamo kavalke.

Ad 4)

V zvezi s projektom Priročnika za katalogizacijo, ki ga financira MZT, je Zlata Dimec povedala, da je pripravljena vsebina poglavja, katerega predmet so osebne značnice, v kratkem pa bo zaključen tudi osnutek drugega dela omenjenega priročnika, ki se ukvarja z bibliografskim opisom. Člane komisije je povabila k sodelovanju pri drugem delu priročnika, natančneje pa se bodo o tem pogovorili na naslednjem sestanku.

V nadaljevanju je predsednica člane komisije seznaniła s sporočili o "orodju za paketno popravljanje bibliografskih zapisov in orodju za normativo", ki jih je sistemska knjižničarka Tatjana Likar poslala IZUM-u, in odgovore IZUM-a. Člani komisije so se strinjali s predsedničnim predlogom, da bodo o omenjeni problematiki v bodoče sproti obveščeni.

Člani komisije so se ob koncu sestanka odločili, da se bodo ponovno sestali v drugi polovici marca. Datum sestanka bo določen kasneje.

Zapisała:
Helena Drewry

IZOBRAŽEVANJE

Narodna in univerzitetna knjižnica
prireja v sodelovanju z Zavodom
za odprto družbo
KNJIŽNIČARSKO DELAVNICO Z
MEDNARODNO UDELEŽBO
**"FINANČNI MENEDŽMENT
V KNJIŽNICAH IN
INFORMACIJSKIH
CENTRIH"**
(11. in 12. maj 2000)

Delavnico vodi: Terry L. Weech, izredni profesor, Univerza Illinois, Urbana-Champaign, ZDA.

Namen delavnice: seznaniiti udeležence z osnovami finančnega menedžmenta knjižnic in informacijskih centrov s posebnim poudarkom na finančnih virih, tako tradicionalnih kot alternativnih.

Cilji delavnice:

- spoznati osnove finančnega menedžmenta, finančnih proračunov, finančnih poročil in finančnih viriov,
- spoznati razliko med načrtovanjem proračuna (budžetiranjem) in računovodstvom,
- spoznati osnove načrtovanja sprememb v finančnem kontekstu in okolju organizacije,
- spoznati predpostavke učinkovitega marketinga knjižničnih programov in načrtovanja finančne podpore za njihovo izvajanje.

Metoda dela: v okviru delavnice bodo potekala predavanja, predstavitve, vaje in skupinsko reševanje problemov.

Program delavnice: delavnica traja vsak dan po 7 ur (od 9.00 do 17.00), z odmorom za osvežitev in kosilo.

Četrtek, 11. maj

- Definicija finančnega menedžmenta in njegova povezanost z ostalimi menedžerskimi veščinami v organizacijah kot so knjižnice
- Uvod v terminologijo s področja finančnega poslovanja
- Prihodki in izdatki
- Pomen finančne in menedžerske odgovornosti
- Vrste proračunov in računov (kontov)
- Uvod v alternativne finančne vire (dodatna državna sredstva, privatni viri, profitni centri ipd.)

Petek, 12. maj

- Evalvacijske tehnike, ki se nanašajo na finančni menedžment (npr. operacijske raziskave, analiza cost-benefit) in vloga standardov v evalvacijskem procesu
- Finančna poročila za različne nivoje finančnega poslovanja
- Finančni menedžment in spremembe v organizaciji
- Vaje: posebni problemi pri finančnem menedžmentu – upravljanje in razporejanje finančnih virov v pogojih njihovega zmanjševanja
- Vaje: posebni problemi pri finančnem menedžmentu – upravljanje in razporejanje finančnih virov v pogojih njihove rasti
- Osnutek finančnega načrta za posamezne dejavnosti znotraj knjižnice ali informacijskega centra
- Pregled izdelanih osnutkov finančnih načrtov, dopolnitve, ponovni pregled

Jezik: delavnica bo potekala v angleškem jeziku, zato morajo udele-

ženci tekoče obvladati angleški jezik.

Pogoji udeležbe: ker je v okviru delavnice predvideno aktivno sodelovanje udeležencev, bo udeležba omejena na 25 oseb. Pri izbiri udeležencev bomo dali prednost vodjem samostojnih knjižnic oz. tistim knjižničarjem, ki so zadolženi za upravljanje s finančnimi sredstvi knjižnice. Udeleženci morajo obvladati delo z osebnim računalnikom, t.j. znati uporabljati urejevalnik besedil Word in program za delo s preglednicami Excel.

Kraj in prostor: Ljubljana, Računalniški center Univerze v Ljubljani – računalniška učilnica, Kardeljeva ploščad 17 (Ekonomska fakulteta, Bežigrad).

Prenočišče: Za udeležence lahko rezerviramo (ali to storijo sami) prenočišče v novem hotelu BIT CENTER HOTEL (Litijaska 57, Ljubljana). Cene prenočišč:

- soba za 1 osebo (3.990 sit/noč),
- soba za 2,3 osebe (6490 sit/noč),
- samopostrežni zajtrk 700 sit/osebo.

Seveda pa si udeleženci lahko rezervirajo prenočišče sami, - v drugih hotelih.

Kosila: oba dneva bo kosilo organizirano za vse udeležence delavnice v restavraciji Ekonomske fakultete. Stroški kosila so všteti v kotizacijo.

Kotizacija: ker je potrjeno sofinanciranje izvedbe delavnice s strani Zavoda za odprto družbo, znaša kotizacija samo **15.000 SIT** na udeleženca.

Prijava naj vsebuje naslednje podatke:

- ime in priimek kandidata/ke,
- naslov, naslov elektronske pošte, številko telefona in faksa,

- naslov knjižnice, v kateri je kandidat/ka zaposlen/a,
- točen naslov plačnika kotizacije in njegova davčna številka,
- kratko biografijo s podatki o izobrazbi, strokovni usposobljenosti, udeležbi na podobnih seminarjih,
- opis del, ki jih kandidat/ka opravlja v knjižnici,
- izjavo, da kandidat/ka obvlada angleški jezik,
- izjavo, da kandidat/ka obvlada delo z osebnim računalnikom,
- informacijo o tem, kako bo lahko pridobljena znanja uporabljal/a na svojem delovnem mestu,
- izjavo, da udeleženec želi, da mu rezerviramo prenočišče v BIT CENTER HOTELU, z navedbo vrste sobe.

Prijav brez žiga knjižnice/matične ustanove in podpisa kandidata in odgovorne osebe ne bomo upoštevali. Prosimo, da knjižnice na delavnico ne prijavljajo več kot enega kandidata. Spremni dopis naj bo ločen od prijave.

Zainteresirane knjižnice prosimo, da pošljejo prijave najkasneje do **7. aprila 2000** na naslov:
*Narodna in univerzitetna knjižnica
 Izobraževalni center
 (Knjižničarska delavnica: Finančni
 menedžment)
 Turjaška 1
 1000 LJUBLJANA*

Izbor udeležencev bo potekal predvidoma **10. aprila 2000**, opravila ga bo Komisija za knjižnični program pri Zavodu za odprto družbo Slovenija. Prijave, ki ne bodo pripravljene v skladu z navodili, pri izboru ne bo mogla upoštevati. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o rezultatih izbora najkasneje do 14. aprila 2000. V skladu s pogodbo z Zavodom za odprto družbo – NLP Budimpešta bodo na delavnici sodelo-

vali tudi kolegi iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Makedonije.

Če se izbrani kandidat delavnice brez opravičljivega razloga ne udeleži, mu kotizacijo zaračunamo v celoti, v primeru objektivnih razlogov za neudeležbo pa v višini 20 odstotkov.

Šolske knjižničarje obveščamo, da se bo udeležba na delavnici ustrezno točkovala in bo naknadno vključena v Katalog stalnega strokovnega spopolnjevanja delavcev v vzgoji in izobraževanju.

Dodatne informacije: Melita Ambrožič, tel. 061 200 11 60.

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

POSLANICA OB 2. APRILU 2000, MEDNARODNEM DNEVU KNJIG ZA OTROKE.

Hannele Huovi: Salaisuus on kirjassa, kirjassa on salaisuus
 SKRIVNOST JE V KNJIGI,
 KNJIGA JE SKRIVNOST

Bil sem zelo radoveden in neučakan. Sedel sem pri nogah Velikega Starca in poslušal njegovo petje. Ko je pel, so kamni postali tako lahki, da so plavali na vodi. Ko je pel, so otoki drseli po jezeru. S petjem je privabil zvezde na nebo. Zgoraj je postalo spodaj in spodaj je postalo zgoraj, ko je pel.

"Kdaj bom postal pravi čarovnik?" sem vprašal in ga pocukal za žametni rob njegovega plašča.

"Kmalu, " je odgovoril čarovnik in pel naprej.

Dlaka njegove mačke se je pričela iskriti. Rep se ji je naježil. Videla je nekaj, česar jaz nisem.

"Ali sem premlad?" sem vprašal.

"Ne, " je rekel Veliki Starec in pel naprej.

Na čarovnikovih ramenih je frfo-taje pristal ptič in si s kljunom urejal perje svojih kril. Nagnil je glavo in bolščal vame s svojimi ptičjimi očmi.

"Ali sem še premajhen?" sem vprašal.

"Ne. To nima nič opraviti z velikostjo, " je rekel Veliki Starec in pel naprej.

Ob njegovem petju je zašumelo v drevesnih krošnjah. Zapihal je veter in kmalu je vse naokrog bučalo in žvižgalo. Tuleč vihar je klestil veje z dreves. Ustrašil sem se divjega trušča, globoko sem se sklonil in se zazrl v svoje noge.

"Ali imam premajhne prste na nogah?" sem vprašal.

"Kaj?" je rekel čarovnik. Začuden me je gledal. Drevesa so se umirila.

Pokazal sem mu svoje prste na rokah in nogah.

"Ali mora imeti čarovnik večje roke?" sem vprašal.

"Ne, " je rekel Veliki Starec in se lahko nasmehnil.

Utrgal sem majčkeno rožico na travi in jo poduhal. Čisto rahlo je dišala.

"Ali mora imeti čarovnik velik nos?" sem vprašal.

"Ne, " je rekel Veliki Starec. Očitno mu je šlo na smeh.

Bil sem radoveden in neučakan. Nikakor nisem hotel več čakati. Rojen sem bil za čarovnika, manjkalo mi je le moči. Nisem vedel, kako priti do nje. Videl sem, kako se iskri mačkina dlaka. In začarane kamne, ki plavajo po zraku. Odločil sem se, da še enkrat vprašam.

"Kdaj bom postal ...?" sem pričel.

Takrat se je Veliki Starec sklonil in iz svoje vreče potegnil knjigo. Zvito se je smehljaj in rekel:

"Skrivnost je v knjigi, knjiga je skrivnost."

Finska sekcija IBBY (Mednarodna zveza za mladinsko književnost) je pokroviteljica 2. aprila 2000, Mednarodnega dne knjig za otroke. Avtorja plakata s poslanico sta pisateljica *Hannele Huovi* in ilustrator *Mika Launis*.

Hannele Huovi se je rodila 19. marca 1949. V njenih delih igra veliko vlogo narava, katere skrivnost in moč izžarevata iz njenega pisanja. Tudi ljudsko izročilo, miti in legende so vplivali na pisateljico, ki je prejela številne nagrade. Hannele Huovi je tudi spretna v humorju in igri z besedami. Njen obsežen opus obsega knjige za otroke in mladostnike, otroške pesmice, poezijo, učbenike in zbirko kratke zgodbe za odrasle. Hannele Huovi je bila tudi finska kandidatka za Andersenovo nagrado. Pisateljica in mati štirih otrok živi s svojo družino v pokrajini nešteti jezer v osrednji Finski.

Mika Launis se je rodil 21. januarja 1949. Je ilustrator in grafični oblikovalec. Mika Launis je vnet eksperimentator. Tehniko, barve in material izbira glede na tematiko in razpoloženje. Njegova umetnost je obsežna in raznolika, od duhovite karikature do občutljive pravljичne ilustracije. Na Launisovo knjižno ilustracijo so vplivale ljudske pravljice in zgodbe. Iskri se loteva tudi resnih tem. Mika Launis se poleg ilustracije ukvarja še z oblikovanjem didaktičnih pripomočkov, brošur, plakatov, poštnih znamk, časopisov in knjižnih ter CD-ovitkov.

Tanja Pogačar

PREDSTAVITEV LETNEGA POROČILA IN PROMOCIJSKEGA FILMA MARIBORSKE KNJIŽNICE

Uredništvo revije Marketing magazin (MM) je letos že devetnajsto leto razpisalo natečaj zlati MM za koledarje in letna poročila, devetič zapored pa organiziralo marketinški maraton MM. To je prireditev, na kateri lahko različne organizacije, združenja itd. predstavijo svojo ponudbo javnostim.

Letos smo na natečaj zlati MM poslali letno poročilo Mariborske knjižnice, na marketinškem maratonu pa smo sodelovali s kratkim filmom, ki predstavlja razvoj, poslansvo in dejavnost naše knjižnice.

Letno poročilo organizacije je pomemben element poslovne komunikacije z javnostmi. Letos je bilo na natečaj MM prijavljenih 36 letnih poročil.

Podelitev nagrad zlati MM za koledarje in letna poročila je bila 17. februarja zvečer v Domu slovenskega gospodarstva v Ljubljani. Predsednik žirije za oceno letnih poročil, gospod Mile Gregorič, svetovalec Gral Iteoja, je na podelitvi predstavil mnenja vseh članov žirije o nagrajenih delih. Izpostavil je, da so letos prvič prejeli na natečaj letna poročila treh neprofitnih organizacij in sicer Mariborske knjižnice iz Maribora in Mestnega muzeja ter Instituta Jožef Štefan iz Ljubljane. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da se tudi te vrste ustanov z izdelavo takšnih poročil zavedajo odgovornosti do javnosti. Povedal je, da ima žirija MM natančno izdelane kriterije za oceno letnih poročil gospodarskih organizacij (celostni, vsebinski, oblikovni in finančni kriterij), za neprofitne organizacije pa teh kriterijev še nimajo in nas zato letos žal niso mogli enakovredno obravnavati. To jih je vzpod-

budilo, da bodo poskušali navezati stike s strokovnjaki tega področja in oblikovati tudi te kriterije. Nagrado zlati MM 2000 je letos osvojilo letno poročilo Nove Ljubljanske banke, ki je ustrezalo vsem kriterijem, diplomi pa sta dobili letni poročili Petrola (za vsebino) in Mobitela (za obliko).

Do konca februarja je bila v Domu slovenskega gospodarstva na ogled razstava koledarjev in vseh letnih poročil, ki so kandidirala za zlati MM, podoba letnega poročila Mariborske knjižnice pa je objavljena tudi v februarski številki časopisa Marketing magazin.

Naslednji dan, v petek, 18. februarja, smo se javnosti na marketinškem maratonu prav tako v Domu slovenskega gospodarstva, predstavili še s promocijskim filmom Mariborske knjižnice. Prireditev je povezoval Aljoša Rebolj, ki je najprej na kratko predstavil Mariborsko knjižnico in nato napovedal film. Vzbudili smo zanimanje kot edina kulturna ustanova, ki ugotavlja, da je tudi takšen način predstavitve javnostim pomemben.

Morda smo vas vzpodbudili in nas bo drugo leto že več. Velja poskusiti!

Barbara Kovář

OB JUBILEJU ŠE ENA NOVA ENOTA V MREŽI – KNJIŽNICA DUPEK

Mariborska knjižnica je ob koncu preteklega leta sklenila praznovanja ob 50-letnici delovanja. Pripravili smo vrsto odmevnih dejavnosti v različnih enotah in za različne ciljne skupine. Posebno pozornost pa smo ob praznovanju jubileja namenili promociji naše ustanove – ne le preko sredstev javnega obveščanja,

ampak tudi z drugimi oblikami predstavitve širši javnosti. Med drugim smo pripravili kratek film, ki ponašarja tako 50-letno zgodovino kot tudi našo današnjo razvejano dejavnost in izdali jubilejni zbornik.

Od prvih začetkov v letu 1949 (Knjižnica KUD Jože Hermanko na Partizanski cesti 7), je šla Mariborska knjižnica skozi različne organizacijske in razvojne stopnje. V petdesetih letih je temeljila še na ljubiteljstvu in zagnanosti peščice zanesenjakov, ki pa so postavili trdne temelje za ves nadaljnji razvoj. Leta 1954 je bila z odlokom ustanovljena Mestna knjižnica. Leta 1960 se ji je priključila Pionirska knjižnica, ki jo je že leta 1953 ustanovilo Društvo prijateljev mladine. Prvo prelomnico v razvoju pa pomeni konec šestdesetih let Dolgoročni projekt razvoja splošnega knjižničarstva v Mariboru, ki ga je pripravila skupina strokovnjakov z dr. Brunom Hartmanom, Ignacem Kamenikom in Jožkom Škilanom na čelu. Projekt je predvideval združitev Mestne in Delavske knjižnice in ljudskih knjižnic na mariborskem območju v trdno povezano mrežo, ne glede na občinske meje. To je bil vizionarski načrt, ki nima primere nikjer v Sloveniji. Konec leta 1970 sta se tako združili Mestna in Delavska knjižnica v Mariborsko knjižnico, že leta 1972 se je priključila prva društvena knjižnica Tezno, sledile pa so ji Pobrežje, Šentilj, Ruše in v letu 1974 tudi Knjižnica Pekre. Istega leta je začel z vožnjami prvi bibliobus.

V osemdesetih letih je knjižnica še vedno širila mrežo in predvsem iskala ustrežnejše prostore za svojo dejavnost ter skušala z boljšo organizacijo dela racionalizirati določene postopke pri nabavi, obdelavi in izposoji gradiva. Začetek devetdesetih let pa pomeni prehod na računalniško poslovanje in začetek komunikskega povezovanja knjižnic.

Danes je Mariborska knjižnica največja splošna knjižnica v Sloveniji z 18 enotami in novim, sodobnim bibliobusom. Deluje na območju 16 občin. V naših fondih je pol milijona knjig in drugega knjižničnega gradiva. Imamo 37.000 članov, ki nas letno obišejo 500.000 krat in si izposodijo nad milijon gradiva. Izposoja je brezplačna za vse člane knjižnice. Invalidom in ostarelim, ki sami ne morejo do knjižnice, prinesemo gradivo na dom. Pred kratkim smo v Knjižnici Nova vas odprli Informacijski center za mladostnike – InfoČuk, z internetsko čitalnico in izposajo CD-plošč in CD-romov. V informacijskem centru so mladim na voljo informacije o šolanju, možnostih zaposlitve, štipendiranju, preživljanju prostega časa, posledicah odvisnosti in drugo.

6. februarja letos smo praznovanju 50. obletnice Mariborske knjižnice dodali še delovni zaključek k jubileju. Odprli smo novo enoto, Knjižnico Duplek. Ob tem moram poudariti veliko zavzetost vseh odgovornih v Občini Duplek, na čelu z županom, ki so knjižnico načrtovali že nekaj let in se trudili najti ustrezen prostor. V zadnjih letih je v krajih po Dupleku vozil naš bibliobus, pred tem pa sta v Zg. Dupleku in v Koreni delovali društveni knjižnici.

V letu 1999 so v občini našli dovolj sprejemljiv prostor – 120m² v novi večnamenski zgradbi, v kateri je še lekarna, zdravstvena postaja in zobozdravnik, v neposredni bližini tudi pošta. Dovolj vztrajni so bili tudi z zbiranjem sredstev – Ministrstvo za kulturo je zagotovilo denar za ureditev prostorov in opremo, sami pa bodo odslej zagotavljali delavca, materialne stroške in sredstva za gradivo.

V knjižnico smo tudi tokrat postavili opremo, ki so jo izdelali v Mizarstvu Hribar, saj se je po dosedanjih izkušnjah (Tezno, Pobrežje, Lovrenc)

pokazala kot funkcionalna in estetska. Dobro smo tudi poskrbeli za signalizacijo, še poseben pomen pa smo dali komunikacijam in računalniški opreми. Tako ima knjižnica ISDN linijo in tri osebne računalnike, od katerih je eden namenjen izposoji, dva pa obiskovalcem za iskanje informacij preko COBISSa in interneta.

S prerazporeditvijo iz potujoče knjižnice in nakupom novega gradiva smo zaenkrat postavili na police nekaj manj kot 7000 knjig in naročili 34 naslovov serijskih publikacij.

Knjižnica Duplek je odprta trikrat tedensko: v ponedeljek in sredo od 13. do 19. ure in v petek od 9. do 14. ure.

Z odprtjem enote smo lahko redno zaposlili višjo knjižničarko, ki je doslej pri nas delala za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) in tudi s tega vidika opravili dobro delo.

Dragica Turjak

SLOVENSKI KNJIŽNI KVIZ 2000: PREŽIHOV VORANC IN KOROŠKA

Tudi v letošnjem letu nadaljujemo s *Slovenskim knjižnim kvizom*, ki se je izkazal kot zelo uspešna sodobna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja in tudi spodbujanja branja mladih.

Lanski Slovenski knjižni kviz Franca Prešeren in Gorenjska je reševalo skoraj 29.000 (točneje 28.861) slovenskih osnovnošolcev, kar je kar za 4.107 otrok več kot v predlanskem letu, to je v letu 1998 (1. Slovenski knjižni kviz: Oton Župančič in Bela krajina). Med mladimi reševalci so bili tudi slovenski otroci v zamejstvu in otroci Slovencev, ki živijo in de-

lajo v evropskih državah, predvsem pa v Nemčiji in Švici. Veseli nas, da je reševalcev iz leta v leto več. Za to se moramo zahvaliti predvsem vsem vam, mladinskim in šolskim knjižničarjem, ki ste knjižni kviz približali otrokom, jih motivirali zanj, spodbudili tudi učitelje na šolah in pripomogli, da so kviz vključili v pouk, se odločili za najrazličnejše projekte, ekskurzije, prostočasne dejavnosti ... Upamo in želimo, da bi bilo tako tudi sedaj in v prihodnje.

Letošnji knjižni kviz je že tretji Slovenski knjižni kviz po vrsti. Z njim vas in vaše mlade bralce vabimo na **Koroško**. Z njim smo želeli obeležiti tudi *naslednje obletnice*, kot so: *50-letnica smrti Prežihovega Voranca* (18. februar 1950), *20-letnici smrti Leopolda Suhodolčana* (8. februar 1980) ter literarnega zgodovinarja, publicista in bibliotekarja *dr. Franca Sušnika* (21. februar 1980), po katerem je poimenovana Koroška osrednja knjižnica na Ravnah na Koroškem.

Pred štirimi desetletji se je na Koroškem, točneje na Osnovni šoli Franja Goloba na Prevaljah, na osnovi pobude slavista Stanka Kotnika in pisatelja Leopolda Suhodolčana, ki je na tej šoli ravnateljaval, rodila **bralna značka**, ki je kmalu prerasla v pomembno kulturno-vzgojno gibanje za razvoj bralnih navad in bralne kulture med mladino in postala ena najbolj množičnih oblik prostovoljnih dejavnosti v šoli in izven nje.

Tudi letos smo pohiteli s pripravo vprašalnika, plakata in spremnega gradiva, da ste lahko splošne in šolske knjižnice obeležile že v mesecu februarju prej omenjene obletnice. 9. februarja smo tako strokovno srečanje slovenskih mladinskih in šolskih knjižničarjev namenili prav letošnjemu **Slovenskemu knjižnemu kvizu**. Takrat smo tudi slovenskim osrednjim knjižnicam razdelili kvizovsko gradivo.

Letošnji knjižni kviz je pripravila skupina sedmih slovenskih mladinskih in šolskih knjižničarjev pod vodstvom Darje Lavrenčič Vrabec iz Pionirske knjižnice v Ljubljani. V delovni skupini so poleg nje sodelovali še naslednji sodelavci: Snežana Bahor iz ljubljanske Pionirske knjižnice, Tilka Jamnik iz Knjižnice Otona Župančiča, Borza branja, in tri šolske knjižničarke: Barbara Koritnik z OŠ Dravlje v Ljubljani, Ivanka Učakar z OŠ Frana Albrehta v Kamniku in Nataša Vršič z OŠ Milana Šuštaršiča v Ljubljani. V kvizovsko delovno skupino smo povabili še kolegico s Koroške, Darjo Molnar iz Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika z Raven na Koroškem.

Pri delu se nam je pridružil naš stalni sodelavec, akademski slikar Fož A. Zorman, ki je kviz ilustriral in oblikoval. Ker smo želeli, da bi bil tudi letošnji kviz zanimiv, drugačen in igriv smo ga obarvali precej ugankarsko. K sodelovanju smo zato pritegnili enigmatika Jožeta Petelina.

Tako je tudi ta kviz drugačen od lanskega. Želimo, da bo mladim reševalcem všeč in da jim bo reševanje v veselje.

Avtorji kviza se zavedamo, da je v kvizovskem vprašalniku nemogoče pokazati čisto vse lepote, znamenitosti in posebnosti, ki se skrivajo v tej lepi slovenski pokrajini, saj jih je enostavno preveč in tudi prostora v vprašalniku je premalo. Vse tisto, česar nismo uspeli zajeti v vprašalnik, smo vključili v spremno gradivo h kvizu.

Pri pripravi kviza smo upoštevali kar precej vaših želja, pripomb... , ki ste jih zapisali v svojih poročilih o lanskoletnem knjižnem kvizu. Tako smo se glede na število reševalcev odločili za povečanje naklade, tako da bo fotokopiranja vprašalnikov manj. Natisnili smo 32.000 vprašalnikov (prejšnji leti 25.000) in 1050 plakatov. Vsaka splošna knjižnica je

dobila tudi en izvod spremnega gradiva (Izbor del, ki so povezana s tematiko knjižnega kviza; Spodbude in predlogi za knjižničarje in učitelje). Gradivo je neke vrste priporočilni seznam, v katerem so zajete ustrezne leposlovne in poučne knjige ter tudi vse drugo knjižnično gradivo (periodika, neknjižno gradivo ...).

Pripravili smo tudi celo vrsto predlogov in spodbud, kako na osnovi kvizovskih vprašanj nadaljevati del: poglobljeno branje in raziskovanje, izdelava projektov, delo v krožkih, obisk muzejev, galerij, izlet na Koroško ...

Barve vprašalnika so takšne, da ga lahko brez težav fotokopiramo, če je potrebno. Obe končni gesli, ki sta povezani s Koroško in pisateljem Prežihom, sta kratki in razumljivi tudi današnjim otrokom.

Kupon, v katerega reševalci vpišejo svoje podatke in rešitev (eno ali drugo ali obe gesli), letos ni sestavni del vprašalnika, tako da vprašalnik ostane nepoškodovan. Ilustrator je kupon oblikoval čisto samostojno. Priložen je k spremnemu gradivu.

Tudi letos je kviz razdeljen na dva dela, ki se ločita že po barvi. Prvi del (prvih 6 ugank) je namenjen učencem razredne stopnje osnovne šole, drugi del (12 ugank) pa učencem predmetne stopnje.

Kviz je **mogoče reševati na dva načina**: ugankarsko ali pa tako da otroci v navedenih virih poiščejo odgovore na vprašanja. Opozarjamo vas, da je potrebno otroke motivirati za oba načina reševanja, sicer se bodo otroci zadovoljili le z reševanjem ugank, ne bodo pa segli po navedenih virih literature.

Tudi letos vas naprošamo, vse slovenske mladinske in šolske knjižničarje, da v svojih okoljih pritegnite čimveč otrok k reševanju kviza, uporabite vprašalnik za knjižnično-informacijsko opismenjevanje, motivirajte otroke, da bodo brali in ...

spodbudite jih, da bodo Koroško tudi čisto zares obiskali. Pri vašem delu vam želimo veliko uspehov in zadovoljstva.

Vse slovenske osrednje knjižnice naprošamo, da kviz izvajajo v sodelovanju s šolskimi knjižnicami in drugimi dejavniki v svojem okolju.

Državna zaključna prireditev bo v začetku meseca oktobra (Teden otoka).

Začetni del te akcije kot ponavadi vodi Pionirska knjižnica, enota Knjižnice Otona Župančiča, v Ljubljani v sodelovanju z osrednjimi splošnimi knjižnicami in preko njih tudi šolskimi knjižnicami. Zaključno prireditev pripravi Bralna značka Slovenije.

Letošnji knjižni kviz so gmotno podprli naslednje ustanove in organizacije: Ministrstvo za kulturo republike Slovenije, Mestna občina Ljubljana, Mladinska knjiga Tiskarna, Bralna značka pri ZPM Slovenije, Bralno društvo Slovenije, Slovenska sekcija IBBY ter založbe Mladinska knjiga, Mladika in Obzorja.

Reševanje se začinja! Srečno!

Darja Lavrenčič Vrabec

MEDNARODNA SREČANJA

"UNLEASH THE POWER: KNOWLEDGE, TECHNOLOGY, DIVERSITY" Birmingham (Alabama) 10. – 14. november 1999

Open Society Institute Network Library Program iz Budimpešte in Zavod za odprto družbo Slovenija sta mi je omogočila udeležbo na združenih konferenci IASL/AASL (International Association of School Librarianship/American Association of School Librarians), ki so jo organizirali v času med 10. in 14. novembrom 1999 v Birminghamu (Alabama) v Združenih državah Amerike. Tema konference je bila "Unleash the Power: Knowledge, Technology, Diversity".

Sama organizacija konference je bila nedvomno zelo zahtevna, o tem priča obsežen program, ki so ga pripravili, pa tudi udeležba je bila za naše pogoje naravnost velikanska. Konference se je namreč udeležilo okrog 3.000 delegatov iz več kot 35 držav s celega sveta. Ob predavanjih, delavnicah, seminarjih, različnih delovnih srečanjih se je odvijal tudi bogat spremljevalni program in sicer v obliki obiskov knjižnic, filmskega festivala, pogovorov o knjigah, pogovorov z avtorji, potekal pa je tudi tretji mednarodni forum o raziskovanju v šolskem knjižničarstvu.

Iz Slovenije sem bil edini predstavnik in po mojih podatkih tudi prvi udeleženec na tej konferenci iz Slovenije. Kot svetovalec za šolske knjižnice pri Državni matični službi za knjižničarstvo se v svojem delovnem okolju vsak dan srečujem s

problematiko naših slovenskih šolskih knjižničarjev v osnovnih in srednjih šolah. Zato je bila udeležba na tej konferenci, ki je celovito predstavila šolsko knjižničarstvo v Združenih državah in tudi drugje še toliko bolj koristna in dragocena izkušnja zame. Novosti in nova spoznanja, do katerih sem prišel na tej konferenci že poskušam selektivno prenašati v svoje delo.

Konferenca je bila odlično organizirana, program sam pa izredno bogat. Zaradi zelo pestre ponudbe predavanj, delovnih skupin itd. je bilo treba skrbno izbrati teme, ki so bile še posebej zanimive zame. Program sam je zelo podrobno opisan na domači strani IASL na naslovu http://www.hi.is/~anne/conference_report99.html rad pa bi opozoril na nekaj stvari, ki so bile zame, kot udeleženca iz tujine, ki je bil hkrati še prvič v ZDA, še posebej koristne. Najprej je to izredna možnost za vpogled v situacijo na področju šolskega knjižničarstva v USA in drugih držav. Ta možnost je bila dana z letnim srečanjem knjižničarskih združenj, ki ga je vodil Becky Knuth, podpredsednik IASL za stike s knjižničarskimi združenji. Na tej konferenci so bila predstavljena poročila o položaju in vlogi šolskega knjižničarstva iz 12 držav in sicer poleg ZDA še iz Kanade, Danske, Nemčije, Japonske, Kazahstana, Litve, Rusije, Slovenije, Švedske, Tajske in Velike Britanije. Zame je bila velika čast, da sem tako širokemu krogu ljudi, zbranih iz vsega sveta, lahko predstavil tudi naše šolsko knjižničarstvo in se seznanil s pogledi na nadaljnji razvoj, razvojnimi perspektivami, problematiko šolskega knjižničarstva v drugih okoljih. Tudi na svojih kasnejših srečanjih smo udeleženci tega srečanja nadaljevali s pogovori in izmenjavo izkušenj, saj se položaj šolskih knjižnic zelo razlikuje med posameznimi državami, v različnih

fazah razvoja in različnim obsegom izkušenj na tem področju ter seveda z zelo različnimi načini sodelovanja v pedagoškem in vzgojnem procesu v šolah. Za moje nadaljnje delo svetovalca za šolske knjižnice bodo imele izkušnje in informacije, ki sem si jih pridobil na konferenci izredno velik pomen.

Naslednja izredna priložnost je bila možnost obiska dveh šolskih knjižnic v USA. Najprej sem si ogledal Vestavia Hills High School Library. Knjižnica je integralni del Vestavia Hills High School in njeno integriranost v okolje najlepše ilustrira morda to, da je bila leta 1998 s strani časopisa The Wall Street Journal razglašena za eno od treh srednjih šol na jugovzhodu Amerike, ki svojim dijakom nudi najboljšo izobrazbo za najmanjšo ceno, dobila pa je tudi priznanje leta 1994 kot ena najboljših ameriških srednjih šol. Knjižnica je sodobno urejena, opremljena z računalniško in komunikacijsko tehnologijo, vključena v nacionalni vzajemni katalog in bogato opremljena z gradivom, tako tradicionalnimi kot tudi s sodobnimi mediji. Njena dejavnost se koncentrira predvsem na čim bolj aktivno in učinkovito sodelovanje v učnem načrtu šole.

Hoover High School je največja srednja šola v Alabami, odprta je bila leta 1994 in ima ogromno knjižnico. Na skoraj 5.000 kvadratnih metrih površine nudi ta medijski center svoje usluge več kot 2.800 dijakom šole. Knjižnica je opremljena tudi z dvema računalniškima učilnicama s po 24 terminali, v njih se odvija tudi pouk iz informacijskega opismenjevanja dijakov. Seveda je knjižnica moderno opremljena in ima dostop do interneta. Knjižnica deluje veličastno, saj je naravnost ogromna in z vsemi možnostmi, ki jih ponuja svojim obiskovalcem, omogoča zelo dobre pogoje za individualno in skupinsko učenje.

Obe knjižnici sta zelo impresivni, v obširnem pogovoru z obema knjižničarkama smo dobili veliko informacij o sodelovanju šolske knjižnice v curriculumu šole in najbolj aktualni problematiki šolske knjižnice (nabava gradiva, varovanje gradiva, delo z uporabniki itd.)

Konferenca je bila izredno dobro organizirana, čeprav je bilo število udeležencev izredno veliko, to organizatorjem ni delalo posebnih težav. Presenetila me je prijaznost gostiteljev, saj so poskrbeli tudi za srečanja z "local librarians", da smo lahko tudi v ožjem krogu spoznavali posebnosti njihovega knjižničarstva in navezali tudi osebne stike.

Rad bi izrazil svojo veliko hvaležnost Zavodu za odprto družbo Slovenija in Open Society Network Library Program iz Budimpešte, ki mi je obisk te konference omogočil, spoznal sem veliko novega s področja šolskega knjižničarstva, navezal številne nove stike in vse to bo zagotovo imelo dobre posledice za moje nadaljnje delo.

Stanislav Bahor

PREDSTAVLJAMO VAM

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA MURSKA SOBOTA RAZSTAVLJA SVOJE DRAGOCENOSTI V MONOŠTRU IN BUDIMPEŠTI

Soboška knjižnica nadaljuje in pogloblja sodelovanje s porabskimi Slovenci in knjižnicami na Madžarskem. Tako je ob slovenskem kulturnem prazniku v sodelovanju z Zvezo Slovencev na Madžarskem pripravila v Monoštru, v Slovenskem kulturno-informativnem centru, razstavo z naslovom Dragocenosti Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti. Razstavljenih je 62 enot gradiva, ki je kronološko urejeno in postavljeno. Najstarejši tisk na razstavi je iz leta 1523 z naslovom *Valentinus curio lectori*, zadnji in najmlajši razstavljeni eksponat pa rokopis pisatelja Ferda Godine. Razstavljeno gradivo je različno glede na kraj nastanka, jezik in vrsto. Gre za gradivo, ki je izšlo v Avstriji, na Češkem, na Madžarskem, v Nemčiji, na Slovaškem in v Sloveniji. Kraju nastanka ustreza jezik, s tem da so nekateri dokumenti pisani v latinščini. Ob tem moram še posebej opozoriti na razstavljeno gradivo, pisano oz. tiskano v prekmurskem knjižnem jeziku v 18. in 19. stoletju, ki so ga ustvarili prekmurski katoliški in evangeličanski duhovniki ter izobraženci takratnega časa. Te starejše knjige so del domoznanske zbirke soboške knjižnice, zanimive pa so predvsem zaradi tega, ker so pisane v prekmurskem narečju z madžarskim črkopisom in so bile v prvi vrsti

namenjene za čisto konkretne potrebe takratnega verskega, šolskega, družbenega in gospodarskega življenja. Kar se vrste gradiva tiče, so razstavljene listine, monografije, rokopisi, zemljevidi in periodični tisk. Ob razstavi je izšel tudi dvojezični katalog, ki obiskovalca podrobneje seznani z razstavljenimi deli. Tekste vanj so prispevali F. Kuzmič, J. Papp, A. Pavlič, in J. Vugrinec.

Razstavni prostor Slovenskega kulturno-informativnega centra v Monoštru je bil 6. februarja premajhen za udeležence otvoritve razstave, ki sta jo odprla ravnatelj soboške knjižnice Jože Vugrinec in predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök. Za madžarski prevod uvodnega govora je poskrbel bibliotekar hungarist Jožef Papp. Razstava je odprta in na ogled do 29. februarja. Že naslednjega dne jo bomo preselili v Budimpešto v Knjižnico za tujo literaturo (Országos Idegen Nyelvű Könyvtár Budapest), kjer jo bo 2. marca odprla veleposlanica RS na Madžarskem gospa Ida Močivnik. Sicer pa je omenjena knjižnica v Molnarjevi ulici 11, v centru Budimpešte.

Andrej Pavlič

ORGANIZACIJA IN DELOVANJE VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE S PODROČJA NARAVOSLOVJA Primer Univerze Kingston v Veliki Britaniji

Uvod

Izkušnje Velike Britanije na področju razvoja bibliotekarstva in informacijskih znanosti so zelo dragocene, saj gre za deželo, v kateri poleg

ZDA, Skandinavskih držav in Kanade, knjižnice in knjižnični sistem najbolj delujejo. Anglija je zibelka elektronskega časopisa (Birmingham), ki je nastal leta 1980 v okviru izgradnje eksperimentalne komunikacijske mreže. Ob sodelovanju univerz Longborough in Birmingham je nastalo tudi mnogo programske opreme, ki jo uporabljajo angleške knjižnice. Eden izmed izdelanih programov je npr. TALIS, ki ga uporabljajo pri obdelavi knjižničnega gradiva v Knjižnici Univerze Kingston.

Številni projekti se izvajajo tudi danes in se nanašajo na elektronske knjižnice v Veliki Britaniji in v svetu. Ti projekti vključujejo v svoja strokovna telesa (konzorcije) strokovnjake iz Anglije, kar je na eni strani priznanje in na drugi znak razvitosti angleških knjižnic. Omenili bi mogoče projekt "Agora – hibridne knjižnice", ki predstavlja kombinacijo digitalne in tradicionalne knjižnice.¹

Univerza v Kingstonu spada v skupino t.i. mlajših britanskih univerz - glede na čas njihovega nastanka. Na univerzo je vpisanih 6.000 študentov. Poleg Knjižnice Visoke šole za uporabno kemijo (Library of School of Applied Chemistry), ki je glede na knjižnični fond 250.000 enot največja in ji bomo tudi v tem zapisu posvetili največ pozornosti, obstajajo še tri knjižnice, ki so sicer prostorsko ločene, vendar pa vse upravno spadajo pod Univerzo Kingston. Knjižnica v Kingston Hill-u zbira gradivo s področja izobraževanja, glasbe, menedžmenta in socialnega dela. Knjižnica, ki deluje na lokaciji Knights Park se je specializirala na literaturo s področja likovne umetnosti, obli-

¹ Rusel, R.: The Agora Hybrid Library. Project European Library Collection. Material sa skupa Electronic Library Automation Group – ELAG 99 – Managing Multimedia Collection, Bled, Slovenia, 1999.

kovanja, grafike, kiparstva in arhitekture. Tretja dislocirana knjižnica pa deluje pri Fakulteti za strojništvo, aeronavtiko in proizvodni inženiring. Omenjene štiri knjižnice skupaj predstavljajo univerzitetno knjižnico Univerze Kingston. Na tej univerzi se poleg kemije, fizike in matematike poučujejo tudi druge znanstvene discipline: francoski, nemški in španski jezik; angleški jezik s književnostjo; politične vede; gradbeništvo; elektrotehnika; informacijske znanosti in računalništvo; geografija; sociologija in uporabne družbene vede; zgodovina; ekonomija; psihologija ter umetnost.

Notranja organizacija knjižnice in dostopnost informacijskih virov in informacij

Knjižnica Visoke šole za uporabno kemijo deluje v posebnem delu zgradbe te fakultete. Ob vhodu v knjižnico se nahaja informacijski pult, kjer uporabnikom posredujejo informacije o gradivu te in drugih knjižnic. Gre za najbolj živahen del knjižnice, kjer se uporabniki odločajo o tem, kaj bodo iskali, kje in kako. Informatorji posredujejo tudi t.i. hitre informacije kot so npr. informacije iz lokalnega okolja, poslovne informacije, informacije iz telefonskih imenikov in raznih vodnikov. Tukaj so uporabnikom na voljo izpitna gradiva, časniki, del referenčne literature itd., gradivo si lahko izposojajo v čitalnico in ga vračajo.

Prosto gibanje po knjižničnem prostoru omogočajo jasne vizualne oznake in zelo prijazno osebje, ki je uporabnikom pripravljeno pomagati takorekoč na vsakem koraku.

V prvem nadstropju knjižnice poteka avtomatizirana izposoja, tu so tudi mesta za online iskanje po različnih podatkovnih zbirkah. Uporabnikom je na voljo zbirka učbenikov, ki izhajajo v Veliki Britaniji in drugod po svetu ter zbirka britanskih standardov, na katero je knjižnica še po-

sebej ponosna. Bogato zbirko video gradiva, ki vsebuje posnete tekste iz knjig in video gradivo za učenje tujih jezikov, najdemo v drugem nadstropju. Tu se nahaja tudi dokumentacija o vseh raziskovalnih projektih, ki so že bili končani ali še tečejo v okviru Univerze Kingston. Zadnje nadstropje je zapolnjeno z zbirko periodičnih publikacij, ki je urejena po abecednem redu njihovih naslovov.

Uporabniki lahko v posebnih kabinetih uporabljajo časopise v mikrooblikah in elektronske časopise. Dostop do elektronskih časopisov izdajateljske hiše Academic Press je možen s pomočjo programske opreme IDEAL (International Digital Electronic Access Library) in interneta. Trenutno je uporabnikom knjižnice na voljo 175 naslovov časopisov omenjene založbe, ki se je usmerila v izdajanje znanstvenih časopisov. Na vsakem nadstropju so tudi čitalnice in posebne kabine za individualno delo, ki jih uporabljajo študentje pri pripravljanju diplomskih in magistrskih del. Elektronsko pošto lahko uporabniki koristijo brezplačno. Dostop do interneta imajo od leta 1992 dalje, njegova uporaba pa je brezplačna le do določenega obsega.

V Knjižnici Visoke šole za uporabno kemijo klasičnih listkovnih katalogov ne srečamo več, saj so vsi podatki o njenem gradivu na voljo v računalniških katalogih. Online javno dostopni katalog (OPAC) omogoča preiskovanje po avtorju, naslovu, klasifikacijskih številkah, ključnih besedah in ISBN-u. Najbolj popularno sredstvo za iskanje podatkov o virih in virov samih pa je seveda svetovni splet (WWW), ki omogoča dostop do informacij v multimedijški obliki. Veliko informacijskih virov, še posebej referenčna literatura, je na voljo na CD-ROM-ih. Najbolj iskana sta časopisa General Science Abstracts in Applied Science and Technology Abstracts.

Podatkovne zbirke s skupnim nazivom BIDS (Bath Information and Data Service) so dostopne preko britanskega akademskega omrežja JANET (Joint Academic NET Work). Preko tega omrežja je dostopen tudi časopis Science Citation Index – enkratni vir podatkov o knjigah in člankih iz časopisov in časnikov s področja znanosti in tehnologije, ki predstavlja temeljno podatkovno zbirko za raziskovalce in znanstvenike širom sveta. Tudi ostali pomembni časopisi s področja kemijskih znanosti kot npr. *Analytical Abstracts*, *Chemical Abstracts*, *Chemical Engineering and Biotechnology Abstracts*, *Chemistry Safety News Bases and Mass Spectrometry Bulletin* so dostopni preko omrežja JANET. Najbolj iskan časopis je po podatkih knjižnice *Chemical Abstracts*, ki ga izdaja Ameriško kemijsko društvo in pokriva 14.000 znanstvenih in tehniških časopisov iz 100 držav sveta. V njem so predstavljene monografije, članki, patenti, referati s strokovnih srečanj in vladni dokumenti.

Pogoji za uporabo knjižnice

Temeljno načelo, ki mu sledi knjižnica je, da je treba v kar največji meri zadovoljevati potrebe vseh uporabnikov t.j. potrebe študentov in učnega osebja. Dobra organizacija dela, notranja ureditev prostorov in sodobna oprema omogočajo, da knjižnica deluje zelo učinkovito, njene storitve pa so ocenjene kot visoko kakovostne. Dokaz za to so tudi vrste mladih uporabnikov, na katere naletimo ob kateri koli uri, ko je knjižnica odprta.

Knjižnico lahko uporabljajo le njeni člani, članstvo pa je določeno s pravili Univerze Kingston. Včlanijo se lahko študentje in osebje Univerze Kingston, in sicer brezplačno. Knjižnico pa lahko uporabljajo tudi določene zunanje skupine ali ustanove, s katero Univerza Kingston poslovno

sodeluje, vendar pa so pravice do uporabe knjižnice za to kategorijo članov omejene. Drugi zainteresirani imajo dostop samo do referenčne literature, vpisati pa se morajo v t.i. Register obiskovalcev, ki ga vodi vpisna služba. Študenti Univerze Kingston postanejo člani knjižnice avtomatsko ob vpisu na univerzo oz. fakulteto, zaposleni pa se vpišejo s pomočjo osebne izkaznice. Knjižnico ne morejo uporabljati z izkaznico nekoga drugega, za izposojeno gradivo pa vsak odgovarja osebno. Knjižnica zelo natančno spremlja vse morebitne spremembe pri naslovih članov.

Člani knjižnice si knjižnično gradivo lahko izposojajo tudi na dom. Pravila, ki urejajo tovrstno izposojanje, so dokaj stroga, npr.: Knjige oz. drugo gradivo, ki je na voljo za izposojanje na dom, je treba vrniti najkasneje do datuma, ko jim poteče izposojevalni rok, sicer je potrebno plačati zamudnino. Če uporabnik izgubi izposojeno gradivo oz. ga ne vrne, izgubi pravico izposoje, plača pa tudi denarno kazen. Periodične publikacije in referenčna literatura se posoja samo v knjižnico. Če kdo poskuša kljub prepovedi takšno gradivo odnesti iz knjižnice, knjižnica zanj sproži disciplinski postopek (vključno z odvzemom članstva) ali celo sodni pregon.

Posebna pravila veljajo za uporabo elektronske opreme, ki je na voljo za dostop do informacij, pa tudi pravila, ki veljajo nasploh za vedenje v prostorih knjižnice, niso preveč liberalna. Omenili bi nekatera izmed njih: Navodila glede uporabe opreme se nahajajo na informacijski tabli. Osebje knjižnice je uporabnike dolžno opozoriti nanjo. Za poškodovano ali izgubljeno knjižnično gradivo, poškodovano opremo ali pohištvo morajo krivci plačati nadomestilo v višini cene novega. Tisti, ki uničujejo gradivo, opremo ali pohištvo, kršijo

univerzitetni kodeks vedenja in proti njim Univerza sproži disciplinski postopek ali vloži tožbo na sodišču.

Uporabo knjižnice in njene opreme določa zakon o proviziji, s katerim je regulirana uporaba računalniške opreme, varstvo podatkov in kopiranje.

Osebe knjižnice je pooblaščen, da lahko iz knjižnice odstrani tiste obiskovalce, ki se vedejo neprimerne (pogovarjanje v prostorih, kjer mora biti tišina; preglasno predvajanje glasbe in uporaba mobilnih telefonov) ali pa so celo agresivni do drugih obiskovalcev ali osebja. Obiskovalce lahko knjižnično osebje kadarkoli prosi za dokazilo o identiteti t.j. za osebni dokument, ob koncu odpiralnega časa pa morajo brezpogojno zapustiti prostore knjižnice. Če imajo knjižničarji z obiskovalci težave, lahko prosijo za pomoč Univerzo.

Obiskovalci ne smejo vstopati v knjižnico na mestih, ki so določena za vstop zaposlenih. V knjižničnih prostorih ni dovoljeno jesti, piti ali kaditi. Obiskovalci ne smejo vstopiti, če jih spremljajo otroci ali živali.

Sedeža v čitalnici ali za računalnikom ni možno rezervirati vnaprej, kabine za individualno delo pa lahko rezervirajo samo študentje, ki pripravljajo diplomsko ali magistrsko delo.

Knjižnično osebje

Knjižnica Visoke šole za uporabno kemijo ima 30 stalno zaposlenih, med katerimi je 20 strokovnih delavcev. Strokovni delavci morajo imeti znanja s področja temeljnih znanosti, ki jih knjižnica pokriva z gradivom in informacijami (t.j. kemije, fizike in matematike), s področja bibliotekarstva, računalništva in tujih jezikov. Vodja knjižnice ga. Simon Collins npr. ima končano naravoslovno fakulteto.

V knjižnici sta zaposleni dve vrsti osebja: stalno zaposleni in zaposleni za določen čas. Posebno kategorijo

pa predstavljajo delavci, ki delajo v dveh ali večih knjižnicah (npr. v Kingston Hillu in Kingston Parku) in na tak način dosežejo polno zaposlenost. Knjižnica na tak način prihrani sredstva, ki bi jih sicer porabila za plače nedovolj izkoriščenega osebja.

Nabava in obdelava gradiva

Nabava gradiva poteka v skladu z letnim načrtom nabave in višino odobrenega budžeta za nabavo. Sredstva za nabavo gradiva iz leta v leto variirajo, vendar pa so dovolj visoka za načrtovano dopolnjevanje zbirke učbenikov in drugih knjig.

Obdelava gradiva poteka v prvem in drugem nadstropju knjižnice, v prostorih posebej namenjenih tej dejavnosti. Obdelava je avtomatizirana od leta 1989 dalje in poteka s pomočjo programske opreme TALIS. Z avtomatsko obdelavo se je zelo skrajšal čas od nabave gradiva do njegove dostopnosti za uporabnike. Knjižno gradivo je vsebinsko obdelano po Deweyevi klasifikaciji. Po obdelavi gre gradivo še v t.i. tehnično obdelavo, kar pomeni, da ga zaščitijo s plastificiranimi ovitki. Postopek poteka ročno. Po tej obdelavi se vso gradivo namesti na police, kjer je v prostem pristopu na voljo uporabnikom. Klasičnih skladišč knjižnica nima.

Na rednih mesečnih sestankih knjižničarji seznanijo pedagoške delavce in študente z novo nabavljenim gradivom, le-ti pa pripravijo predloge za nova naročila. Nova gradiva prejema knjižnica vsakodnevno, saj je Velika Britanija znana kot dežela, ki v svetovnem okviru letno izdaja največje število naslovov tako knjižnega kot neknjižnega gradiva.

Zaključne misli

Pri knjižnicah Univerze Kingston je možno opaziti nekatere skupne značilnosti. Najprej bi izpostavili, da večinoma delujejo v velikih novih pros-

torih, ki obsegajo tisoč in več kvadratnih metrov, v večih nadstropjih, zgradbe pa obkrožajo veliki parki in dovolj velika parkirišča. Vse imajo zelo bogate zbirke knjižničnega gradiva, v različnih oblikah in na različnih nosilcih zapisov, kar jim omogoča, da uporabnikom nudijo zelo raznovrstne storitve. Zato ni potrebno posebej ugibati, zakaj imajo vse tudi veliko obiskovalcev. Čitalnice so nameščene v velikih in svetlih prostorih, opremljenih s sodobno opremo, sodobno opremljeni so tudi kabineti za individualno delo. Knjižnice Univerze Kingston so zato v pravem pomenu laboratoriji za iskanje informacij in ustvarjanje novega znanja. Omenili bi še, da osebje knjižnice zelo pazi, da je na policah samo gradivo, ki je aktualno, neuporabljano ali malo iskano gradivo sproti izločajo.

Ob koncu bi želela poudariti, da je bilo srečanje s knjižničarji in zaposlenimi na Visoki šoli za uporabno kemijo, zelo prijetno. Omogočili so nam obisk učnih laboratorijev ter prisotnost na sestanku pedagoškega zbora šole. Seznanili so nas tudi z življenjem in aktivnostmi, ki potekajo v kampusu, iz česar smo lahko razbrali, da je knjižnica na univerzi dejansko vključena v vse sfere njenega življenja. Prisotna je na predavanjih, v laboratorijih, v kampusu ... sodobna računalniška in komunikacijska tehnologija pa ji pomaga, da je pri tem še bolj učinkovita, njene storitve pa še bolj kakovostne kot nekoč.

Neda Čukac

Prevedla:
M. Ambrožič

NOVE PUBLIKACIJE

V tej rubriki bi radi z vašo pomočjo tekoče informirali naše bralce o vseh publikacijah, ki jih izdajajo knjižnice in drugi založniki s tematiko knjižničarstva. Prosimo vas, da nam pošiljate predstavitev vaših publikacij ali pa vsaj podatke o izdanih publikacijah: bibliografski opis z anotacijo in ceno publikacije. Lahko nam pošljete tudi samo publikacijo in če bomo našli ustreznega recenzenta, bomo objavili daljšo predstavitev.

ODMEVI

KO BREZ MIRU OKROG DIVJAM

prijatli prašajo me, kam? Sledim vabilom na prireditve ob praznovanju kulturnega praznika. V SAZU na otvoritev razstave prevodov slovenskih avtorjev v švedščino. Zabeležim si nekaj idej za uveljavljanje multikulturalnosti v knjižnični dejavnosti. Do otvoritve knjižnice v Mislinji ne bi pravočasno prišla (je pa knjižničarjem iz Slovenj Gradca in rojakom čestitala tudi v imenu Državne matične službe za knjižničarstvo Melita Ambrožič), grem zvečer v knjižnico Škofje Loke na razstavo knjižnih kazalk in branje Prešernovih pesmi. Stoje se predajam čaru poezije, si napasem oči na kazalkah. Ocenim, da bi jih bilo primerno podariti članom Evropskega komiteja za razvoj bralnih društev.

Sobota me zanese v Moderno galerijo na zanimivo razstavo Ničvredno (Neprecenljivo). Srečam kolegico. Razpravljava, da tako kot likovna umetnost se pa knjižničarstvo le ni spremenilo, še zlasti pa ne po vrednotenju. Potolaži me razstava Metke Krašovec. Slike bomo še lahko uvrščali med artotečno gradivo knjižnic.

Žal mi je, da se ne utegnem (priprava na seminarje) v nedeljo udeležiti otvoritve knjižnice v Spodnjem Dupleku, kjer so se še enkrat izkazali knjižničarji Mariborske knjižnice, pa kot sem brala v časopisu tudi občani z dobro pripravljeno slavnostjo, s katero so obeležili kulturni praznik. Razlagalno vabilo župana bom uporabljala za podkrepitev trditve, da so ljudje (župani), ki prav dobro poznajo poslanstvo knjižnic, pa še uresničevati ga poskušajo.

Ponedeljek popoldan porabim za razpravo o notranji organizaciji knjižnice, zvečer pa pristanem kot večina na državno prireditev nepovabljenih in za kulturo zagretilih Slovencev pred televizijo. Prepiram se z njo, ko mi uprizarja (najmanj vsaj) netaktno nastopanje darovalcev ob taktnem nastopanju ustvarjalcev. V mislih še enkrat podeljujem Prešernove nagrade knjižničarjem. Bilo bi jih vsaj toliko kot jih je podelil ta upravni odbor. Dobili bi jo seveda tudi knjižničarji Goriške knjižnice Francea Bevka in njihov direktor. Vesela sem bila njihovega vabila (celo se deže v drugi vrsti so nam namenili!), pa usoda ni hotela, da se jim pridružim pri njihovem zmagoslavju. Sodelavci so mi povedali, da jih je protokol kot zaslužne omenjal na zadnjem mestu. Še ena groba netaktnost! Njihov uspeh pa bom pridno uporabljala: "Glejte Goriško knjižnico. Možno je!" Spet pred televizijo. Lovim skope informacije o otvoritvi največjega prostora naše splošnoizobraževalne knjižnice in ujamem

tudi predstavitev primorskih knjižnic. Kolegice iz sežanske (Bravo za podatek o sodelovanju z zamejskimi Slovenci in prikaz dislociranih izposojevališč!), idrijske in izolske knjižnice so težave zanimivo zavile v opis dejavnosti.

Napornemu praznovanju, ki ga je dopolnjevalo spoznavanje drugega kulturnega območja, branje Boudjedrovo Odslovitve, sledi počitek. Divjam po smučišču in premišlujem, koliko zanimivih prireditev v počastitev kulturnega dne mi je ušlo, npr. dan odprtih vrat Knjižnice Otona Župančiča, ko so lahko obiskovalci na sam praznični dan vstopili v vse enote knjižnice, tudi v bibliobus, in se pridružili različnim prireditvam, Srečanje mladih pesnikov in pisateljev Koroške v knjižnici v Dravogradu. Nekatere lahko še ujamem, npr. razstavo Suzane Bricelj v knjižnici Grosuplje. Originalno pa je 35. obletnico delovanja knjižnice in kulturni praznik obeležila knjižnica v Slovenski Bistrici s pisano prilogo tednika Panorama, ki je bila v celoti posvečena knjižnicam na njihovem območju. Čestitam!

Divjam in razmišljam, kaj bi bilo, če bi bili politiki tako učinkoviti kot so knjižničarji. Že zdavnaj bi napisali lokalne in nacionalne kulturne programe in z zakonodajo poskrbeli, da bi jih strokovnjaki lahko uresničevali. Potem knjižnice ne bi (le) ob kulturnem prazniku izposodile vseh Prešernovih Poezij. To knjigo bi imel vsak Slovenec doma. Prismuča se ideja: npr. namesto pogostitve ob državni proslavi bi poklonili vsakemu Slovincu knjigo Prešernovih Poezij pa bi tako vsaj enkrat vsi družno praznovali. Druga prismučana ideja. Obvestiti politične stranke in poslanske skupine z informativno propagandno brošuro, kaj želimo in zakaj knjižničarji splošnoizobraževalnih knjižnic. Saj veste, volitve. Morda pa ne doživimo, kako se v strup

prebrača, vse, kar srce si sladkega obeta! Sedaj? Nekaj časa brez kakršnega koli vrednotenja, le še zasnežen gozd, modro nebo in drsenje po smučini.

Silva Novljan

PRITOŽBA NA UREJANJE COBISSEVE PODATKOVNE BAZE RAZPOLOŽLJIVE BIBLIOTEKARSKE LITERATURE

K pisanju tega pisma me, je prignala jeza kot posledica prvotnega veselja in kasnejšega velikega razočaranja, ki sem ju občutila ob uporabi Cobissove podatkovne baze.

V sredo 9. februarja 2000 sem namreč s pomočjo knjižničarja zasledila v podatkovni bazi tako iskano revijo IKS, ki jo do sedaj nisem opazila v nobeni od slovenskih knjižnic. In naenkrat se je izkazalo, da je na razpolago, kar v nekaj ljubljanskih knjižnicah. Pa sem pot ubrala kar v knjižnico Šiška, ki mi je najbližja. Knjižničarka mi z literaturo žal ni mogla postreči, s pojasnilom, da jo trenutno uporablja računovodja knjižnice Šiška. Na vprašanje kako to, da si lahko literaturo nekdo kar tako lasti, sem ostala brez odgovora. Prosila me je naj se oglasim naslednji dan. Ker sem neučakana, sem jo ubrala kar v naslednjo knjižnico na seznamu – tehnično knjižnico. Šele tam mi je knjižničar razložil, da revije IKS ne bom mogla dobiti, ker je za interno uporabo. Na moj protest, kaj potem taka literatura sploh dela v podatkovni bazi, če ni za javno uporabo, mi je razumevajoče odvrnil, da se z mano strinja in da žal nisem prvi tovrsten razočarani uporabnik.

Zato želim posredovati svoj protest idejnim vodjem projekta v teh besedah:

1. Literatura, ki ni dostopna uporabnikom nima kaj delati v podatkovni bazi!
2. Če ste se odločili, da ta sistem dela obdržite, potem te podatke zaščitite pred splošno vidnostjo.
3. Besedica interno lahko pomeni marsikaj.
4. Kdo mi bo povrnil moj izgubljeni čas?
5. Taka podatkovna baza ne služi svojim namenom.

Lep pozdrav

Irena Rebula

NEZAŠČITENO ŽIVLJENJE IN DRUŽBENI SPOMIN

Ob mednarodnem dnevu
knjige

Knjižnice organizirajo literarne večere, knjigarne so prišle s stojnicami v parke, literati berejo svoje (večinoma) pesmi, sem in tja gledamo mažoretke, poslušamo govore o pomembnosti knjige, o vsem lepem, kar skrivajo ...

Gledam ljudi: bolj malo jih je, ki se sploh odločijo, da se bodo ustavili pri stojnicah, čeprav jih vabi glasba in plakati o popustih ... Ja, popusti. Največ ljudi se vendarle zbira pri stojnici, kjer veliki plakati obljubljajo do 50 % popusta. Otroška literatura, v glavnem. Tam se tudi največ kupuje (popust pač). Stojnice z zahtevnejšo in tudi dražjo literaturo bolj ali manj samevajo. Saj kdo pa danes še potrebuje knjigo.

Zadeve je itak kmalu konec, organizatorji so v glavnem zadovoljni, v poročilo o realizaciji programa bodo

napisali, kaj vse so organizirali, kako pridni so bili (pa še res je) ...

Opazujem, gledam, razmišljam. Zakaj sploh je potrebno opominjati ljudi na pomen knjige? Tisti, ki jo potrebujejo, bodo itak šli ponjo v knjižnico (za nakup te vrste ljudje ponavadi nimajo denarja). Drugi, ki imajo denar, ga nimajo za knjige, saj tudi časa nimajo, da bi knjigo prebrali. Berejo v glavnem otroci, gospodinje, brezposelni in upokojenci. Čisto normalno je, da aktivni del prebivalstva, ki hodi v službo in dela kariero, ne bere. Od kod in zakaj potem ta skoro preplah? Knjiga itak ne bo izumrla, trdoživa je, bolj kot ljudje in bolj kot računalniki.

Razmišljam: morda pa se je v ljudeh, vsaj v nekaterih, prebudil strah drugačne vrste, tisti elementarni strah pred celotnim uničenjem. Ob tem, ko nam mediji vsak dan posrežejo z obilno dozo trpljenja ljudi v vojnah, ki sploh niso daleč od nas, se počutimo še kar dobro: vojna se nas ne tiče, mi ne trpimo, v fotelju pred televizorjem nam je udobno in toplo, ob krvavih prizorih mirno grickljamo pecivo ...

Ko pa nekdo izgovori besedo o možnosti tretje svetovne vojne, ki bo seveda tudi zadnja, nas, navadne zemljane, vendarle strese. Možnost svetovnega spopada je kar naenkrat presenetljivo blizu. Mraz ti ovije srce in naenkrat se moraš vprašati: kaj je z družbenim spominom, ki ga človeštvo beleži od iznajdbe pisave naprej. Kaj je s spominom na vojne grozote, na stokrat izrečeno misel: "To se ne sme nikoli ponoviti." Kaj je s spominom na vesoljni potop. Kaj je s spominom na človeško misel, ki je nekaj tisočletij gradila civilizacijo. Vsa ta civilizacija kot da se skriva v knjigah, knjige se stiskajo na preobloženih policah v knjižnicah, zaščitene so na mikrofilih, vendar spominjajo na okostnjake: tisti aktivni del prebivalstva nima časa za

branje, nihče jih ne more prisiliti v to, zahodna družba je svobodna, ima demokracijo, vendar se ta demokracija kaže kot svoboda za ubijanje, za zlo, in ne za dobroto, in tako imamo na eni strani zaščiteni družbeni spomin v knjižnicah, na drugi strani pa nezaščiten človeška življenja, človeško meso je strašno poceni, bomba razmesari cel avtobus čisto navadnih ljudi, in tisti, ki je bombo vrgel, reče svetovni javnosti, "oprostite, napaka, pri takem številu napadov nujno pride tudi do napak", in strelja naprej, in teh napak je čedalje več. Kaj storiti, da bi preprosto zaščitili človeška življenja in sprostili družbeni spomin? Podariti bližnjemu knjigo in cvet? Nismo to že videli in slišali in ni tudi to že del zaščitene spomina?

Kakor koli: knjižničarji ostajajo čuvarji družbenega spomina. Morda se bo celo zgodilo, da bodo knjige preživele kataklizmo in ostale neme priče neke civilizacije, ki ni znala zaščititi človeškega življenja.

Vida Fritz

OBVESTILA

NOV NASLOV IN TELEFONSKE ŠTEVILKE

8. februarja se je **Goriška knjižnica Franceta Bevka** preselila v novo stavbo. Nov naslov je *Goriška knjižnica Franceta Bevka, Trg Edvarda Kardelja 4, 5000 Nova Gorica*. Imajo tudi nove telefonske številke:

- n.c. – recepcija	130 91 00
- tajništvo	130 91 06
- glavni izposojni pult	130 91 22
- potujoča knjižnica	130 91 21
- domoznanstvo	130 91 15
- medknjiž. izposoja	130 91 14
- mladinski oddelek	130 91 19
- razvojni oddelek	130 91 10
- avdiovizualni center	130 91 12
- nabava gradiva	130 91 03

ANNOUNCEMENT AND INVITATION

You are cordially invited to participate in the Annual conference and course: Libraries In the Digital Age. Theme 2000: ***Positioning Libraries On The Internet And Using Internet In Libraries.*** 25-28 May, 2000. To be held at the: Inter-University Centre Dubrovnik, Croatia.

The general aim of the conference and course, this year and in the years to come, is to address the changing and challenging environment for libraries and information systems and services in the digital age, with an emphasis on examining contemporary problems, advances and solutions. Each year a different and 'hot' theme will be addressed. This year the theme of the course revolves on the complex relation between the Internet and libraries.

The course is oriented toward professionals and researchers in librarianship, information science, and informatics, as well as from other disciplines interested in this topic. In particular, the course will be useful for practicing librarians and information scientists, for students of library and information science, and for system administrators, system operators, web page managers, and related personnel in library and information systems.

The program will bring together well-known experts from Europe and the U.S. for lectures, discussions, and demonstrations. Among others, the topics covered will include concepts, methods, techniques, and research advances related to a variety of aspects of digital libraries; selection, organization and representation of digital resources; information networks; networked cooperation; services; access, users, and use; and the role and use of the Internet. The details of the program and information about lecturers can be found on the conference web page: <http://www.ffzg.hr/infoz/lida>

The conference registration fees of \$100, and lower for students, are kept deliberately low to make attendance easier. Special and very affordable hotel rates are provided. Course directors:

- *Tatjana Aparac*, Ph.D, Department of Information Sciences, Faculty of Philosophy, University of Zagreb,
- *Tefko Saracevic*, Ph.D, School of Communication, Information and Library Studies, Rutgers University

Tatjana Aparac

PRILOGE

V prilogi objavljamo **prijavnico za referat** na strokovnem posvetovanju ZBDS, ki bo od 11. do 13. oktobra 2000 v Mariboru na temo *"Tradicionalni mediji in sodobna informacijska družba"*.

Strokovno posvetovanje ZBDS
"TRADICIONALNI MEDIJI IN SODOBNA INFORMACIJSKA DRUŽBA"
Maribor, 11. - 13. oktober 2000

Naslov referata: _____

Avtor: _____

Naslov delovne organizacije: _____

Tel., fax: _____

E-mail: _____

Ključne besede: _____

Izvleček (do 200 besed):

Prijavnico pošljite najkasneje do **15. aprila 2000** na naslov: ZBDS, organizacijski odbor
posvetovanja, Turjaška 1, 1000 Ljubljana.